

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 października 2013 roku Sąd Rejonowy w Skierniewicach zasądził od pozwanej M. R. na rzecz powoda J. W. kwotę 300 złotych płatną miesięcznie, do dnia 10-każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności, poczynając płatność od dnia 29 stycznia 2012 roku do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałej części; rozstrzygnął w przedmiocie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu oraz orzekł o kosztach procesu i kosztach tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana zaskarżając go w części uwzględniającej powództwo oraz w odniesieniu do kosztów sądowych zasądzonych od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa. Skarżąca podniosła zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, polegającą na bezzasadnym przyjęciu, iż materiał ten dostarczył podstaw do sformułowania tezy o tym, że powód popadł w niedostatek po dokonaniu darowizny na rzecz pozwanej, że brakuje mu środków koniecznych do utrzymania odpowiadającego jego usprawiedliwionym potrzebom oraz, że kwota 300 złotych miesięcznie będzie odpowiednia dla ich zaspokojenia.

W konkluzji pozwania wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych, przy uwzględnieniu kosztów zastępstwa procesowego oraz uchylenie orzeczenia w przedmiocie obciążenia pozwanej kosztami sądowymi.

Podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 19 maja 2014 roku powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanej i zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna w zakresie żądania zasądzenia renty przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

Sąd Okręgowy bowiem, po dokonaniu analizy akt sprawy, zebranego w sprawie materiału dowodowego, jak i po zapoznaniu się z motywacją Sądu Rejonowego w zakresie wydanego rozstrzygnięcia, nie spostrzegł uchybień w procedowaniu tegoż Sądu, eksponowanych przez apelującą w wywiedzionej apelacji. Podkreślić bowiem należy, iż Sąd Rejonowy, w oparciu o zaoferowane przez strony procesu dowody, rozpatrzył wszystkie istotne okoliczności sprawy i na tej podstawie prawidłowo ocenił żądanie powoda.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, iż Sąd I zasadnie przyjął, iż powód popadł w stan niedostatku już po wykonaniu darowizny na rzecz pozwanej. Wniosek taki wynika nie tylko z dokumentów załączonych do akt sprawy, ale także z zeznań samego powoda i zeznań świadków. Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie jest fakt, że w połowie 2011 roku zdiagnozowano u powoda chorobę nowotworową. Ponadto w tym samym okresie na skutek pogorszenia się stanu zdrowia powoda w związku z wadą wzroku przyznano mu I grupę inwalidzką, uznając jednocześnie za niezdolnego do samodzielnej egzystencji. Choroby powoda wiążą się z częstymi pobytami w placówkach szpitalnych i koniecznością stałego kontynuowania leczenia w poradniach specjalistycznych, co znajduje potwierdzenie w licznej dokumentacji lekarskiej załączonej do akt sprawy. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie budzi też żadnych wątpliwości, że bardzo zły stan zdrowia powoda rodzi potrzebę zakupu leków i korzystania z usług prywatnej pomocy lekarskiej, na dowód czego powód przedstawił zresztą stosowne rachunki. Zważyć przy tym trzeba, iż jak wynika z informacji pochodzącej z Domu Opieki Społecznej, w którym przebywa powód koszty leczenia przekraczające limit oraz płatne w 100 % nie są wliczone w koszt utrzymania pensjonariusza placówki i są pokrywane przez powoda. Niewielka kwota świadczenia emerytalnego pozostawiona do dyspozycji powoda po potrąceniu kosztów utrzymania w placówce opiekuńczej nie wystarcza na sfinansowanie niezbędnych wydatków związanych z leczeniem, a także na

zrealizowanie jego niezbędnych potrzeb w zakresie zakupu dodatkowej żywności (warzyw owoców), czy też odzieży, co w konsekwencji zmusza powoda do rezygnacji z ich zaspokojenia nawet w podstawom zakresie.

Godzi się także zauważyć, iż stan zdrowia powoda stale się pogarszał jeszcze przed umieszczeniem w placówce opiekuńczej, co zwiększało sukcesywnie jego zniechęcenie i wpływało niewątpliwie na wzrost usprawiedliwionych potrzeb. Wbrew zarzutom apelacji, przesłuchani w charakterze świadków W. S., Z. R., J. Ł. i A. P. zgodnie twierdzili, że powód popadł w widoczny niedostatek już okresie po zawarciu umowy darowizny z pozwaną. W omawianym okresie powód korzystał z pomocy wielu osób, a także ośrodka pomocy społecznej. Co wymaga szczególnego podkreślenia, zakres tej pomocy dotyczył nie tylko czynności życia codziennego, ale również obejmował świadczenia o charakterze materialnym, w postaci dostarczenia żywności, nieodpłatnego transportu samochodem do lekarza i niewielkich środków pieniężnych. Oceny tej nie zmienia akcentowana przez pozwaną okoliczność, iż osoby te udzielały pomocy z własnej woli i nieodpłatnie, a tym samym nie powodowały pogorszenia sytuacji materialnej powoda. Należy bowiem przywołać ugruntowany w orzecznictwie pogląd, zgodnie z którym nie uchyla niedostatku uzyskiwanie środków do życia od osób, które nie są zobowiązane do alimentacji, a świadczenia otrzymywane sporadycznie lub wyłącznie ze współczucia nie wpływają na ocenę istnienia niedostatku w rozumieniu art. 897 k.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 1998 roku w sprawie o sygn. akt III CKN 31/98, publ. OSP 1999 nr 10, poz. 175).

Co się zaś tyczy podniesionego w apelacji zarzutu, że sytuacja materialna powoda była już trudna przed dokonaną darowizną wyrazić należy przekonanie, iż nie jest to argument, który mógłby podważyć prawidłowość zastosowania przez Sąd Rejonowy art. 897 k.c. Co prawda, przed zawarciem umowy darowizny powód posiadał problemy finansowe o różnym stopniu nasilenia i mające raczej charakter trwałe, nie godziły one jednak w podstawy jego egzystencji. Jak wynika w sposób jednoznaczny z materiału dowodowego sprawy, stan taki zaistniał dopiero w okresie po dokonaniu darowizny.

Dla oceny zasadności roszczenia w niniejszej sprawie bez znaczenia pozostaje również podniesiony w apelacji zarzut, iż na sytuację w jakiej znalazł się powód wpłynęła jego życiowa niezaradność. Zachodzi bowiem potrzeba wyjaśnienia, że przyczyna popadnięcia darczyńcy w niedostatek nie ma zasadniczo znaczenia dla realizacji roszczenia z art. 897 k.c.

Pozwana bezpodstawnie także kwestionuje rozstrzygnięcie o kosztach tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa. Jak stanowi przepis art. 113. ust. 1. ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zmianami) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, Sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Z tych względów Sąd Rejonowy prawidłowo obciążył pozwaną częścią kosztów sądowych, od uiszczenia których zwolniony był powód – stosownie do wyniku postępowania w sprawie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł z mocy art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 2 ust. 3, § 6 pkt 3 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 roku (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) Na koszty te złożyła się kwota 300 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, powiększona o należną pełnomocnikowi z urzędu stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług.